

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.

Concurese, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 268.

Știința de carte la noi.

În cei doi numeri anteriori ai revistei acesteia ne-am ocupat de mișcările religioase din țara noastră, cu conștientizare îndeosebi la efectele lor, asupra poporului nostru credincios, — făcând dureroase constatări, întemeiate pe baza publicațiilor oficiale, indicate în articolul anterior celui prezent (Magyarország közoktatás ügye az 1905 évben Bp 1906).

Din același izvor luăm acum datele relative la nivelul progresului cărțurăresc al poporului nostru, în raport cu celelalte neamuri din patrie, pentru a arăta boala, pentru a se putea lecu, ori, dnpă înțelesul sf. Scripturi, pentru a mărturisi păcatul, ca să poată fi iertat și îndreptare să urmeze...

Din numărul total — ni-se spune — al obligaților de a cerceta școală, cu datul de 1 Sept. 1904, în sumă de 3,125.121, s'a constatat, că până la încheierea anului școlar, în anul 1905, au frecventat școala 2,462.000 elevi. După naționalitate sunt, între obligații la școală, următoarele procente: maghiari 51.4% (iar din cei ce au frecventat școala 52.9%), români 16.6, slovaci 12.8, germani 11.4, ruteni 2.8, sârbi 2.5, croați 1.1%; după »limba maternă«, au frecventat școală elevii în următoarea proporție procentuară: maghiari 81.3, germani 89.3, slovaci 84.4, români 64.0, ruteni 61.1, croați (în Croația) 83.0, sârbi 77.6%.

Cele mai mici procente de frecvenți ai școlii le-am dat, ca naționalități noi și Rutenii.

După confesiune, obligați au fost: 49.7% romano-catolici, 11.6 greco-catolici 13.9 evang. reformați, 7.3 august. evangeliști, 12.7 gr. orientali (români și sârbi), 0.5 unitari, 4.3 izraeliți; au frecventat școala: rom. cat. 83.6%, gr. cat. 64.2 (români și ruteni), ev. reform. 80.9, aug. evang. 89.4 (în majoritate germani), gr. or. 69.5, unitari 81.6, izraeliți 76.1%.

Din cifrele acestea se vede, că sub media generală a procentuației sunt greco-orientalii și gr. catolicii. Greco-orientalii suntem noi și sârbi, cari, acești din urmă, de sigur sunt în avantaju față cu noi, ceea ce se poate întrezări din datele an-

terior înșirate, din procentul lor de frecvențiere, »ca naționalitate« ori »limbă maternă« de 77.6%, față cu 64.0% ale noastre. Apoi, între greco-catolici, de fapt nu vor fi nenorociții de Ruteni cei cari să urce procentul greco-catolicilor știutori de carte, dar mult de tot nici nu au să-l scadă, căci mare diferență dela specialul rutean de 61.1% la frecvențiere, și 64.2% la frecvențierea greco-catolicilor peste tot, nu este.

Urmează de-ac, că cu toată energia specifică de rasă, tot numărul mare al poporului nostru, pe terenul dezvoltării culturale suntem încă în foarte modeste împrejurări, — și multă muncă și mijloace se reclamă, pentru înlesnirea, pentru ajutarea și propășirea atât de necesară, atât de lipsită de sprijin pe terenul intelectual, a poporului nostru!

Trecând dela faptele evidente, indicate mai sus, la altă ordine de idei și anume la arătarea fluctuației frecvențierei școlare a elevilor români peste tot și în special la partea ce ni-o luăm din pregătirea practică, specială a copiilor poporului nostru, pentru a arăta, că deocamdată îmbunătățirea situației pentru viitor, nu are încă perspective și nici pregătiri, — deci nu vom găsi mai multă mângăere decât în cele înșirate până aci.

Iată ce ni-se spune în publicațiunea oficială în privința fluctuației din cestiune (pag. 54):

... în anul școlar 1904/5 s'a sporit numărul elevilor cu limba maternă maghiară. Dintre celelalte naționalități, a scăzut numărul elevilor cu limba maternă germană și română (oláh), al slovacilor, rutenilor, croaților și sârbilor s'a sporit.

În ce privește pregătirea specială a urmașilor timpului nostru, iată informațiunile provocatoare de triste prevederi:

În școlile pentru ucenicii dela meserii 66% au fost maghiari, 15% germani, dintre elevi. Numărul românilor fiind disparent, nici nu s'a specificat; tot așa în școlile ucenicilor de negustori, maghiarii (ca limbă) sunt 47%, germanii 14%, restul vine pe celelalte naționalități, între cari de sigur noi suntem într'un număr ce nici nu se poate socoti decât ca datorit unei întâmplări, dar nici decum unei preocupări conștiente, de a pregăti și meseriași și negustori din copii poporului nostru.

Pentru carierele intelectuale, mic este numărul elevilor nostri, dar și mai mică posibilitatea

aplicării lor la alte cariere, decât cele liberale, după isprăvirea studiilor; căci instituțiile noastre puține sunt, cari pot oferi aplicare.

Cultura fiind factorul, care va cârmui rosturile neamurilor și fiindcă prin influența culturii se vor distruge odată toate întocmirile arbitrare ale vremurilor nedeslășite asupra rolului și caracterului specific în desfășurarea nevoilor sociale-omenești, nădăjduim o îndreptare în viitor.

Durerea, produsă de contemplațiunea trecutului, ne va deșteptă și ea la muncă pentru un viitor mai bun?

Prin suferință la învățătură, prin învățătură la progres în viață.

Ordinul ministerial, în cauza bațiștilor.

Ministerul de culte și instrucțiune publică a adresat tuturor comisiunilor administrative următorul ordin circular:

Din rapoartele vicișpanilor comitatelor Bars și Brasov am înțeles, că superioritatea comunității religioase baptiste din Budapesta, prin circular tipărit, datat la 15 Decembrie 1906, după cum se vede, s'a adresat la primii funcționari ai tuturor administrațiilor comitatene și orașenești, cu rugarea, ca, considerând că în înțelesul ordinului ministrului de culte și instr. publică nr. 99.205 din anul trecut, având a se socoti sigură comunitatea din Budapesta de comunitate religioasă baptistă în Ungaria, organizată conform dispozițiilor legii; că teritoriul acestei comunități întinzându-se peste toată Ungaria, urmează, ca organele administrative singuratece — să încunoștințe superioritatea comunității baptiste din Budapesta, despre trecerile religioase cari s'au făcut, la bațiști.

Abstragând dela împrejurarea, că superiorul comunității religioase baptiste din Budapesta nu este îndreptățit de a adresa organelor administrative direct astfel de cereri, cari pretind o rezolvare uniformă pentru întreaga țară, respective, asupra cărora organele administrative fără ordinul ministrului respectiv nici nu pot dispune, — pentru luare la cunoștință și acomodare aduc la cunoștința acelor organe, că deși este fapt, că până în prezent numai comunitatea religioasă baptistă din Budapesta este singura comunitate religioasă baptistă în Ungaria, care poate fi socotită de întemeiată conform prescripțiilor legii, și deși pe baza Regulamentului de organizare, în baza art. XLIII din 1895 nu se poate face obiecțiune întinderii comunității religioase baptiste din Budapesta peste toată Ungaria, cu toate astea, aliniatul al patrulea al circularului tipărit de superiorul comunității baptiste din Budapesta trimis la primii funcționari administrativi după care, trecerile ce s'au făcut la religiunea baptistă totdeauna au să se anunțe de acele organe la superiorul comunității religioase din Budapesta, nu cere nici o dispoziție din partea organelor administrative, ba nici

execută nu se poate, căci rugarea din cestiune, deocamdată, nu poate să aibă legitimare și justificare decât față cu comisiunea administrativă a capitalei.

Intrarea într'o confesiune oarecare este a se anunța celui solgăbirău sau primar, în a căruia cenă este comunitatea religioasă, în care vrea să intre respectivul. Iar fiindcă deocamdată numai comunitatea religioasă baptistă din Budapesta e recunoscută de întemeiată după litera legii, intrarea în religiunea baptistă nici nu se poate anunța în altă parte, decât anume în persoană, la primarul din Budapesta.

Deocamdată dar, toate acele avizări ce s'au făcut despre trecerea dela vre-una din religiunile receptele confesiunea baptistă, cari nu s'au făcut și nu se făc în persoană și la primarul capitalei țării, se consideră de fără valoare.

Chestiuni deschise,

(Contra-reflexiuni în chestia fondului.)

Ca să fiu mai explicativ în chestia fondului răspund celor »din Balint« în următoarele:

Să nu fie nici un coleg în nedumerire: Abia am 12—13 ani de serviciu pastoral și cu chestia aceasta m'am ocupat mai mult și mai în detaliu decât mulți bătrâni, pe cari de altcum mult ști să-i respectez.

Dacă însă și noi — generația zisă tinăra — vom dovedi interesul seniorilor în chestia fondului în acel caz nu merităm nici soarta diurniștilor cu atât mai puțin a drumarilor cari deja sunt susceptiți la fondul de penziune comitatenz; — observ însă că și unii și alții au achitat și sovesc la termin cvotele anuale la fondul de penziune.

În anii dintâi al păstoririi mele, până în 1900 mi-s'a dat prilej a ne cunoaște mai deaproape am militat pentru transformarea fondului preoteștesc în fond de penziune în credință că toți își împlinesc această sfântă datorință, regretabil însă că am esperiat contrarul.

Constat însă cu durere, că în întreaga metropola noastră o clasă sau o corporațiune de funcționari publici, mai indolentă și mai nepăsătoare decât noi clerul ort. rom. în chestia fondului nici că a ezistat și nici că avem imitatori până în ziua de azi.

E ușor a cere penzie fără a motivă, decât cu anii împliniți în serviciu, deși de facto în loc de penzie cei mai mulți în punctul acesta merită disciplinar pentru neîmplinirea datorinței față de cea mai vitală chestie a noastră și a următorilor nostri.

Practica exarendării sesiunilor din parohii reduse a înființat fondul nostru, nu noi cu cvotele restante.

Dacă am stat 20 de veacuri fără fond de penzie și n'am perit sfințind casele odată în an, vom mai putea trăgăna barem un deceniu, să vedem odată fondul de 2.000.000 cor. care poate servi de bază la un adevărat fond de penzie.

În proporție cu numărul nostru, fondul e încă minorean, e un făt pe bună cale și mult mă mir de ideea preoților bătrâni, cari și în cadrele statutelor de astăzi au titlu la fond dacă devin neputincioși, e doar fond al deficienților, văduvelor și orfanilor.

Să nu creadă însă frații colegi că eu aș fi contra fondului de penziune, am familie mare și nu știu numărul anilor și zilelor, oblige-se însă fiecare în termen percluz la achitarea tuturor restanțelor, de asemenea se angajeze fiecare material și moralmente la solvirea regulată a cvotelor ridicându-se, de 40—60—80 cor. anual și la răspunderea taxelor fundamentale proiectate de comisia aleasă, și în acel caz, voi fi cel dintâiu care voi zice »mea culpa« trecutului; prezentul însă — după evidența casei — denoată contrarul și ne inspiră temeri și bănueli serioase.

Să nu fie vr'un confrate care să mă creadă de bogătan și astfel nici eu nici următorii n'avem dar averi cu acest fond, nici că m'ar fi persvodat cineva la cele scrise în chestia fondului, nu ci experiența și trista realitate m'a îndemnat să rog pe toți, să mai meditam puțin asupra acestei teme, deoarece fiind vorba de »dat de bani« suntem din modru 'n afară conservativi.

Voiu mai reveni.

Traian Terebențiu,

preof.

Curs practic de „Limba română“,

pentru școala primară de Iuliu Vuia.

Recenziunea.

Venindu-mi în mână acest manual de școală și citindu-l, am crezut a fi de interes general recenziunea lui. M'am decis deci să fac acea recenziune, cu cel mai bun gând, având înaintea ochilor numai interesul bine priceput al școlaii.

Înainte de a începe lucrarea mea, țin să constat activitatea cea voluminoasă a d-lui Vuia pe terenul scrierii de manuale școlare — lucru, de care ne putem numai bucura. Decât numai, că ori ce lucrare de pe acest teren numai atunci își are rostul său, dacă aceea e făcută în deplină consonanță cu prescripțiile pedagogice, cu cari știm că stă în strânsă legătură progresul școlaii.

Trecând acum în lucrare, înainte de toate voiu privi manualul în întregimea sa, spre a constată ce anume a făcut pe dl autor să-l scrie. Din cuprinsul manualului, care cuprins nu se mulțumește numai cu enumerarea de regule gramaticale, ci care aduce înainte și numeroase exemple și regule stilistice, precum și un însemnat material din literatură — zic din acel cuprins constat, că dl autor a fost condus de ideea unui manual, din care să se poată învăța, nu regule moarte, ci scrierea, citirea și vorbirea corectă a limbei materne. O idee, cât se poate de sublimă. Un asemenea manual visăm cu toții. Dar, pe lângă toată bunăvoință, dl autor e departe de a fi realizat prin manualul său această idee măreață. Iar abaterile pe cari le-a făcut dl autor dela calea cea bună, ce duce la scop, se pot vedea din cele ce urmează.

Manualul își împarte materia, după clasele primare, în patru părți; partea primă, cuprinzând materia clasei a III-a, partea a doua cuprinzând materia clasei a IV-a, partea a treia cuprinzând materia clasei V-a și în fine partea a patra, cuprinzând materia clasei a VI-a. Începe făcând cunoscute ființele și lucrurile (materia din clasa a III-a). Foarte bine; cu acestea avem de lucru, pentru acestea e făcută limba, anume, ca să le exprimăm pe ele și raporturile dintre ele. Dela ființe și lucruri trece d'adrechtul la substantiv. Cu alte cuvinte, gramatica propriu zis se începe cu tratarea substantivelor. Nu e corectă procedura, întru cât e știut, că unitățile vorbirei, sau ale limbei, sunt zicerile. Cu acestea deci trebuie să se înceapă studiul limbei, și anume astfel, că mai înainte se face cunoscută unitatea, apoi se analizează, aflându-se astfel părțile, sau mai bine zis elementele, din cari e compusă unitatea.

În chipul acesta ajungem la vorbe. Se examinează și vorba, aflând astfel elementele acesteia, adică silabele. De aci se va trece la sunete, ca și elementele silabei. Despre sunete se va spune apoi tot cât va fi de lipsă, pentru scrierea corectă a acelor. De aci, iarăși ne vom ridica la silabă și la vorbă, înzistând de data asta asupra scrierii corecte (la un loc) a vorbei, cum și asupra despărțirii corecte a aceleia în silabe.

După ce am făcut această analiză a unității vorbirei, adică a zicerei, atunci mai înainte de toate trebuie să fim în curat cu aceea, că manualul nostru voim să-l facem numai pe baza etimologiei, ori și pe a sintaxei — căci, precum am mai spus-o, scopul ni-e scrierea, citirea și vorbirea corectă, iar nu regulele gramaticale. Așa dar nu vom greși, dacă din multele regule, vom alege numai pe cele de absolută necesitate pentru scopul nostru; din contră omitând tot ce e superflu, ne vom apropia de calea adevărului, lucru de care tocmai noi și școala noastră avem mai mare trebuință, ca și unii cari, fiind — în urma timpurilor grele ce am trăit și trăim — îndărăt cu cultura, dorim ca pe o cale mai dreaptă să ajungem pe cei mulți, cari sunt la distanță mare înaintea noastră. Așa dar, trebuie să fim în curat cu lucrul de mai sus. Dacă voim să ne luăm de bază etimologia, atunci din

sintaxă ne vom mulțumi numai cu cunoașterea zicerei ca o unitate întreagă — lucru, care, în urma celor arătate până aici, nu e străin de mintea elevului și care în timpul ce urmează, se va întipări tot mai mult în aceea minte. Atât cunoștință din sintaxă ne e de lipsă, căci fără de aceasta n'am putea începe nimic. Dacă însă voim să ne luăm de bază și etimologia și sintaxa, atunci vom grijii bine, ca să ne luăm și din una și din alta numai ceea-ce e de absolută trebuință pentru scopul ce urmărim; să nu umplem locul, perzând timpul și forța, cu regulile de acelea, bunăoară din etimologie, cari sunt de prisos, întru cât lucrul ce e a se ținti prin ele, s'a ajuns deja — eventual se va ajunge la locul său — cu ajutorul sintaxei.

Când baza e etimologia, atunci, după ce pe calea de mai sus s'a ajuns să fie tractate sunetele, se va continua cu specificarea vorbelor. Așa se va ajunge, dela numele ființelor și lucrurilor, la conceptul substantivului. Atunci însă, când nu luăm de bază și sintaxă, necondiționat trebuie, ca după ce ne-am coborât până la sunete, să luăm iarăși unitatea întreagă, adică zicerea, și să-i facem al doilea fel de analiză, de data asta nu de după elementele ce cuprinde, ci de după înțelesul ce exprimă. Așe se va ajunge, mai întâiu la subiect, iar mai târziu puțin la predicat. Imediat după tractarea subiectului se va face tractarea substantivului insistând aici, ca să se facă bine deosebirea între subiect, ca parte a zicerei și între substantiv, ca vorbă.

(Va urma.)

Predică*)

(Nunta din Cana Galileii).

— Urmare și fine. —

Motto: Ioan II. 1—11. A
3-a zi s'a făcut nuntă în
Cana Galileii.

Iubiți Creștini!

II

Dumnezeu binecuvântă și bucuria celor din casă, pe care o preface într'o adevărată fericire. Iar la nunta din Cana Galileii cei de față, de sigur s'au aflat bine, de față fiind și Domnul Hristos, care la acea nuntă așa a mers ca un preten bun, care cu cei veseli s'a veselit, cu cei ce plângeau, a plâns și care bucurie și pace a dus acolo, unde numai a mers. Dar la nunta din Cana Galileii nu poate fi nici vorbă de o bucurie întrecută (desfărnată) sau poftă trupească, ci de o bucurie adevărată și de toată vrednicia naintea lui Dumnezeu. Iubiților barem dacă și noi am face așa ca cei din Cana Galileii,

*) Notă: E în us la noi, ca învțătorul să cânte cu elevii la Crăciun sau la Anul nou sub împărțirea anaferei cântarea: Mare nuntă s'a făcut în Cana Galileii. Autorul.

cari au chemat pe Domnul Hristos la acea nuntă ca astfel și noi să-l putem vedea înaintea ochilor nostri în ceasul bucuriei noastre. Aceea să nu credeți, că El ne-ar împedea pe noi în bucuria noastră. Nu! ci încă ne-ar binecuvântă.

Dacă însă poporul nostru face nuntă, mânăncă, bea și duce o viață înbuibată fără să-i vină în minte, că el ar trebui să gândească și la Dumnezeu și să zică: »O! Doamne! ajută ca în liniște și îndestulare să poată petrece viața și aceasta tânără păreche«. Câți nu sunt de aceia, cari zilele de peste săptămână le petrece în lucru fără a gândi la Dumnezeu; iar dacă vine ziua Duminecii, în loc să alerge fiecare la biserica, oare nu cei mai mulți își aduc aminte de a cerceta așa locuri, unde nu numai că și cheltuesc banii pe beuturi, dar își mai strică și sănătatea. Câți sunt cari să bucură, dacă se pot pune la masă încărcăți cu mâncări, ce numai ochii și gura le pofteste, dar nu-și aduc aminte să deee laudă lui Dumnezeu, la casa lor de oaspeți. Câte inimi nu se umplu de bucurie, când văd, că rodul ostenețelor lor nu e zădarnic, dar pentru aceea puțin e numărul celor ce laudă pe Dzeu, că e bun și îndurat spre noi. Câți sunt, cari în loc de a vorbi de bine pe deaproapele lor îl vorbesc de rău, iar în loc de a aduce lui Dumnezeu cântări de laudă și de mulțamită, petrec timpul în netrebnicii și blăstămății! Acuma îmi spuneți voi mie, că din astfel de bucurii și petreceri ce fel de plăceri puteți voi stoarce? D'apoi de astfel de lucruri să însănătoșează sufletul și trupul? Ce rămâne altă din astfel de petreceri pe a doua zi, decât casă pustie, pungă goală, cap plin și îngreoiat spre somn, suflet neliniștit, într'alt loc încă și suflet îngreoiat.

O! dar cu cât nu e alta bucuria în așa casă, unde sunt cu gândul la Dumnezeu, adică ca și cum și Dumnezeu ar fi cu ei și ar lua parte la bucuria lor. Iar norocul nu încunjură pe oamenii din așa casă, unde ei știu, că tot ce au, dela Dumnezeu este, căruia îi sunt cu mulțamită; norocul nu încunjură pe aceia oameni cari și în ceasul fericirii uită, că Dumnezeu în tot locul e de față și care ca creștinii buni nu s'ar înfricoșă nici în ceasul bucuriei lor, chiar dacă ar vedea în mijlocul lor pe Iisus Hristos. Și vedeți iub. în așa loc și la așa nuntă, apa se preface în vin, omul mângăiat, dar plin de nădejde, se apucă de lucrul de zi, în așa loc toată bucuria pământescă e așa, ca-și cum omul ar gusta din plăcerile cerești.

Dar încă și o a treia binecuvântare vine cătră aceasta.

III

Dumnezeu binecuvântă și gândurile casnice ale omului și pe acelea le preface în rugăciune de mulțamită.

Ceva totuși au cauzat neliniște în casa de oaspeți din Cana Galileii, și anume, că a trecut vinul. Neplăceri, griji și neajunsuri sunt în toată casa. Așa s'a simțit lipsă și sărăcie la nunta din Cana Galileii, care și pe nuntași i-a amărit. Dar și azi câte sunt cari mănâncă pâinea sărăciei! Câte sunt azi de acelea, unde aflăm semnul lui Ioab. Iar semnul lui Ioab ce au fost? A fost boala, care ca o greutate se așează în trupul și sufletul omului. D'apoi nu sunt și de acelea, unde aflăm sămnuțul lui David? Iar sămnuțul adevărat slăbiciunea lui David a fost grija și neșazul, pruncii cei rău creșcuți. Și oare mirare e, dacă pe părinți îi cuprinde grija și neșazul, văzând, că pruncii li sunt răi, iar fețele nefericite? Apoi în a patra casă nu ne întâlnim cu semnul lui Iov pe a căruia casă a cercelat-o Dumnezeu prin ingerul morții, rupând diu familie o inimă bună, ducând cu sine moartea, podoaba și frumuseța casei lui Iair? Dar voi inimi năcăjite, pentru-ce nu vă întoarceți cu gândul vostru la Dumnezeu, pentru-ce nu vă folosiți de leacul, care este mai bun pentru grija casei, care este rugăciunea, care apoi va alungă dela voi toată grija?

Mă îndrept către voi părinți, tați și mame! Dacă voi dimineața vă sculați din pat cu inimă măhnită, sau dacă vă stă nainte ceva lucru greu, oare dacă voi în numita zi ziceți rugăciunile ce voi le-ați învățat dela ai voștri părinți, pe cari voi le-ați învățat în școală, cum e: Tatăl nostru, Credeul, Împărate ceresc ș. a. l. zic, dacă le ziceți, cu gândul fiind la Dumnezeu, în mijlocul pruncilor voștri ca și ei să vă audă, oare nu vă simțiți mai ușor chiar sub rugăciune ca și cum ar veni pacea în mijlocul vostru ca și cum ar fi mers prin casa voastră inger, sălaşluindu-se toată bucuria în sufletul vostru? Sau doar, voiți a mărturisi, că voi nu aveți datină a vă ruga lui Dumnezeu înaintea pruncilor voștri? Dimineața sau seara nici când ca părinți n'aveți datină a vă ruga cu pruncii voștri? Părinții, cari nu se roagă lui Dumnezeu pentruce să se și plângă că li-e amară viața și grea suferința; căci viața unora ca acestora nu-i alta decât grije, amar și năcaz! Oare unii ca ăștia nu sunt întocmai ca cel bolnav, care în boala lui îl cheamă pe doctor, dar leacurile ce le rânduește doctorul nu le bea. Se poate unul ca acesta vindeca? Așa, că nu!

O! fericită e acea casă, unde membrii datină au în oarecare ceas a zilei să se adune la oaltă ca cu toții să se roage, dând lui D-zeu laudă și mulțămire pentru ale lui bunătăți. Unora ca acestora, să mă credeți, nu li-e așa grea viața, căci Dumnezeu pe unii ca aceștia îi împărtășește de toate bunătățile Lui, fie că le dă puțin, fie că le dă mult. Tocmai pentru asta

vă rugați, căci pentru binele vostru și al pruncilor voștri o faceți aceasta, spre binele și pacea casei și a lucrurilor voastre, spre folosul trupului și al sufletului vostru.

Pentru asta, cei ce nu vă simțiți destul de tari în sufletul vostru spre rugăciune, cercetați sf. Biserica, ascultați și împliniți cele auzite în Biserica, căci numai astfel vă va ascultă D-zeu și plânsoarea voastră; numai astfel vă veți lăpăda de rău și vă veți întări în dreapta credință a D-lui Hristos Dumnezeu. Apropiati-vă de altarul lui Hristos, nainte de căruia să vă rugați voi părinți pentru norocul pruncilor, iar pruncii pentruca Dumnezeu să le țină în viață pe părinții lor, căci Hristos fiul lui Dumnezeu e acela, care grijile casei, suspinurile inimei le preface în rugăciune, care se înalță la ceriu și din ceriu ne aduce și revarsă darurile sale peste noi, dacă suntem buni. Iub! Pentru al vostru bine vă rog pe voi, primiți în casele și inimele voastre învățăturile lui Hristos, iubiți-l pe el, și atunci veți vedea, că Iisus ne va fi spriginitorul și povățuitorul nostru al tuturor. Amin!

Alexandru Vașiadi,

paroh.

CRONICA.

Consistor mitropolitan. Vineri și Sâmbăta, zilele de 1 și 2 n. l. c. s'a întrunit Consistorul mitropolitan al bisericii noastre, în Sibiu, pentru a hotărî asupra demersurilor ce sunt a se lua față cu noul proiect de reformă a învățământului.

A prezidiat I. P. S. Sa mitropolitul Ioan Meșianu; a luat parte P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp și următorii membrii ai Consistorului mitropolitan: arhimandriții Il. Pușcariu, Fil. Musta, Aug. Hamsea, V. Mangra; protosincelii dr. Eusebiu Roșca și R. R. Ciorogariu; protopopul M. Popovici; asesorii M. Voileann, N. Ivan, Dr. M. E. Cristea, iar dintre mireni d-nii P. Cosma, N. Zigre, I. Lengeru și secretarul dr. V. Bologa.

S'a decis, că Congresul Național Bisericesc nu se va convoca; dar Episcopatul va predă direct un memorandum guvernului și îl va prezentă și parlamentului. Înălții prelați ai bisericii noastre au și plecat la Budapesta în săptămâna aceasta pentru a prezentă ministrului memorandumul bisericii noastre.

Și-a aflat mântuirea pe o cruce. Cetim în „Tel. Rom.“: O întâmplare îngrozitoare se comunică din comuna ungurească Alsóvadász. Locuitorul acestei comune Carol Mora, venind zilele acestea seara acasă din pădure, a fost întimpinat de o haită de lupi. Bietul om cercă să scape cu fuga. Deja începură a-l părăsi puterile, ajunse crucea și se urcă în vârful ei. Fiearele au încujurat-o urlând după pradă. În situața

aceasta critică rămase Mora vre-o două ore, când spre fericire nește țărani, — tăietori de lemne — cari veniau din pădure au alungat lupii.

Logodnă. Minerva Mărioara Vașiadi și Zaharie Moga, candidat de preot, fidanțați. — Dela Dumnezeu binecuvântare, — sincere felicitări dela noi!

Din suferințele unui emigrant. Înaintea judecătoriei din Bregenz, a fost adus în zilele trecute un român nefericit, rău îmbrăcat lihnit de foame, având etate de 58 ani. Era acuzat pentru vagabundaj. Românul cercă să-și spună năcazul lui, însă nimenea nu-l înțelegea. Din întâmplare se află în Bregenz un sas din Transilvania, care știind românește, a tălmăcit juzilor, cum a ajuns românul până aci. Iată istoria rătăcirii sale: „Sunt din părțile Blajului, — zice el — banii ce i-am avut 48 fl. i-am dat unui agent, care mi-a făgăduit, că-mi va da un bilet de drum, cu care voi călători până la America, căpătând pe ea și merindea tebuincioasă. M'am pus pe tren și am sosit până la Budapesta, de aici nu m'au lăsat mai departe, zicându-mi că biletul a fost plătit numai până aici. Nu mi-a rămas altceva de făcut, decât să mă întorc acasă pe jos, am și plecat, dar în loc să mă duc către casă, văd că tot mai mult m' am depărtat, până am ajuns aici. Am fost până acum de 12 ori închis, cu toate că n'am făcut nimănui nimie. Aș fi voit să capăt undeva de lucru, dar nu-mi dă nimenea și așa tânjesc de foame. M'aș duce acasă, dar n'am bani de drum“. Istoria aceasta tristă tălmăcită juzilor, a stors milă și aceștia au luat hotărîrea, ca românul nostru să fie trimis către casă, pe cale oficioasă. Faptul acesta poate servi de exemplu multora, cari se lasă înșelați și seduși de agenți mincinoși.

Iuliu Rotariu născută Dreghici, soția d-lui Pavel Rotariu, adv. în Timișoara, asesor și deputat sinodal, femeie decorată de către Maj. Sa Regina României cu ordiul „Alinare și Mângăere“, a răposat Duminecă la ora 8^{3/4} înainte de amezază în Timișoara-Fabric. Voind să cheme Atotputernicul la sine o soție de model și de rari virtuți i-a trimis pe neașteptate o boală grea, care a smuls-o din brațele neconsolatului său soț în anul 59 al etății și al 36-lea al căsătoriei fericite. În mormântarea a avut loc după ritul gr.-ort. român, Marți în 5 Februarie n. la orele 3 după m. Fie-i țarina ușoară și memoria binecuvântată!

Fundațiunea Gozdu a crescut până acum la suma de 6.460,714 cor. 76 bani. Creșterea în anul 1906 a fost de 323,000 coroane.

Limba liturgică în biserica catolică. — În chestia admiterii limbei slave ca limbă liturgică în biserica catolică, congregația rituală din Roma a stabilit principiul, că numai în acele biserici se poate tolera limba glagolită, în cari de vreme mai lungă limba aceasta e deja în uz, și se poate dovedi că a fost folosită cu neîntrerupere. În bisericile, în cari n'a fost încă întrebuintată, nu se admite. Congregația a publicat un decret în privința aceasta. Decretul a fost provocat de Croați, cari sunt rom.-catolici, ar voi însă să-și aibă limba națională în biserică.

În Rusia chestiune bisericească ce se discută acum, în vederea marelui sobor ce se va deschide în Dumineca Tomei, este reforma serviciului divin. Comisiunea aceasta este pusă sub președinția I. P. S. Mitropolit al Petersburgului, Antonie. S'au ținut până acum două ședințe. Înlocuirea limbei slavone cu limba rusă în serviciul divin este ocuparea de căpetenie.

Lupta între stat și biserică în Franca. Guvernul francez având în vedere că papa îndeamnă neascultare pe preoți, a hotărît să nu mai deie de păgubirile ce se hotărîseră pentru preoți. Arhiepiscopul dela Bordeaux, care dăduse porunca preoților să supuie legii, și-a tras îndărăt porunca și a primit îndemnul papei. Guvernul a isgonit din țară pe Martagnini, nunciul papal, căci a îndemnat pe cler să se supuie legii și deci îi se impută complicitate în toate răscoalele ce au avut loc cu ocaziunea învecinării bisericilor. Nunciul papal a și părăsit Franța și a plecat la Roma.

Necrolog. Subscriși cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință, că preaiubitul și neuitatul nostru tată, bunice și socru Ioan Iancu paroh gr. ort. român în Cînteii în urma unui îndelungat morb în anul 82-lea al vieții și al 60-lea a preoției sale Vineri, adev. în 23 Februarie (8 Martie) a. c., la 10 ore a. m. și dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământești ale neuitatului defunct vor depune spre vecinică odihnă Luni în 26 Februarie (11 Martie) a. c., la 11 ore a. m., în cimiterul gr. ort. român din Cînteii, Cînteii, la 23 Februarie (8 Martie) 1907. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată Ioan, Iustin, Aurel, Catița și Cornel, ca fii și fiice Simeon, Elena, Ileana și Petronela, ca ginere și nurore Aurelia, Corneiu, Constanța, Veturia, Mărioara, Georgiu Felicia, Lucian, Ana, Elvira, Eugenia, nepot și nepoate.

Curs de desemn în Sibiu. Cu aprobarea ministerului de culte și instrucțiune publică, se va ține în Sibiu un curs de desemn. Cursul va ține câte 7 săptămâni în decurs de 2 veri, adică peste tot 14 săptămâni. În anul acesta cursul se începe în 1 Iulie și ține până în 17 August. La acest curs pot lua parte învățătorii și învățătoarele. Întru cât vor permite împrejurările, vor fi admiși și meseriași și femei, cari doresc să se perfecționeze în desemn. Cursul e gratuit. Frecvența școlii, cari nu și au locuința în Sibiu, pot reflecta în cvartir gratuit și eventual și la oarecare ajutor în bani. Acest ajutor însă se va da numai după absolvarea cursului. După încheierea cursului în anul 1906 frecvența vor da un examen de capacitate înaintea unei comisiuni compuse pe lângă directoul școlii de meserii orășenești din Sibiu și cei 2 profesori conducători — din directorul suprem al instrucțiunii pentru meserii a statului și un specialist delegat de ministru. Cei cari vor presta examenul cu succes capătă un testimoniu pe baza căruia sunt îndreptățiți a propune desemnul în școlile de meserii. Deoarece desemnul trebuie predat și în școlile populare, e de dorit ca să ia parte și dintre învățătorii noștri cât mai mulți. Cu deosebire e de interes acest curs pentru învățătorii dela orașe și din comune mai mari, în cari să află un număr oarecare de meseriași. Înștiințări pentru primire sunt de făcut la dl Martin Schuster director școlii de meserii orășenești din Sibiu (Nagy-Szebeny Saggasse 29) în timpul cel mai scurt. Informații mai de aproape se pot cere și dela dl T. Popovici președintele seminarului din Sibiu.

Congresul băncilor populare. „Tovărășia“ din Orăștie scrie următoarele: „Frații noștri din regatul României zăboviți de greul luptelor pentru neatarnare abea în cei din urmă ani au putut să se pună la muncă isteață ca să scape țărâna din ghiarele căntarilor fără suflet. Se înțelege că cea mai ușoară cale pentru scăparea de sărăcie a fost calea întovărășirii de

care au răsărit bine chibzuitele băncii populare tovarășii sătești, multe și de folos. La anul 1891 s'a făcut întâia bancă populară în comuna Dara, județul Buzău sub numirea „Dumitra”, avind abia 34 membri și un capital de 127 lei. În anul 1893 s'au mai înființat 2 bănci, în 1896 încă 3. D'aici înainte apoi a mers înființarea lor tot mai repede, până când în 1903 numărul lor a trecut peste 1000! Adecă în cei dintii 5 ani, așa zicind de probă, abia s'au făcut 5 băncuțe sătești. Iar' după-ce lumea a văzut de ce bine sunt ele pentru popor, în cei 7 ani următori numărul lor a ajuns la la 1000! Iar' în cești din urmă 3 ani alte alte peste opt sute!, așa că acum în anul 1906, anul iubilare, sunt înființate în Țară 1849 bănci populare cu un capital de de 16 milioane 786 mii 96 lei 25 banii și cu 19. mii 411 membrii

În afară de aceste bănci, care au o centrală în București pusă sub înțeleapta conducere a d-lui I. G. Duca, cu ajutorul acestei centrale s'au mai alcătuit 37 obștii sătești, întovărășiri cu 4503 membri, care au arendat pământ în întindere de 41,437 hectare cu preț de 1 milion 259 mi 958 lei.

Și pe cale de formare mai sunt alte 11 obștii nouă. Singuratic nici Stan nici Bran, nu putea lua în arindă moșia cutare mare, așa însă, mulți la olaltă, întovărășiți, pot, și au frumos folos!

Tot în legătură cu centrala s'au alcătuit 28 tovarășii de consum, (de prăvălii), 3 tovarășii pentru cumpărarea de mașini agricole, 2 brutării (pentru coacere de pâne), 3 lăptării, 2 țesătorii și 1 grădinarie.

La 19 Septembrie s'a ținut congresul, adunarea cea mare a tuturor băncilor acestora populare și a tovarășiiilor, la București. De față erau 4000 trimiși ai tovarășiiilor, care au sfătuit și au ascultat părințești învățături — vreme de 3 zile.

Directorul Duca a vorbit despre viața de până acum a băncilor populare și cu o pricepre de adevărat conducător a spus ce ar trebui să se lucreze încă în viitor.

DI Vintilă Brătianu a vorbit despre obștii sătești. S'a dat curs liber apoi la discuțiile și sfătuirile trimișilor, care au fost ținute cu toată vrednicia

Iată ce înseamnă împreunarea puterilor singuraticice economice prin întovărășire, iată ce sfârșituri mari poate ajunge și poporul nostru prin întovărășire, și iată pentruce noi, prin aceasta foaie, vom stărui deosibit și neincetat pentru a se începe și la noi întovărășirea economilor, în scop de folos pentru ei, și vom da mereu povețe celor ce vor încerca și ne vor cere sfatul.

Cronică bibliografică.

Luceafărul. VI. 2—3. cuprinde un bogat și prețios cuprins, în excelenta sa execuție artistică: Chemarea preoțimeii noastre, de Octavian Goga. Aduceri aminte de Al. Ciura. — Excelente chipuri: „Vederi din România. — Dela noi (Popa Solomom) I. Graur. Din „Sonete ferecate 'n zale“ I. Bujor. Ifigenia în Tauris (Goethe) Tr. I. Borcia. „Mortii Mei“ de P. Heyse de M. Cunțan. Osânda, de M. Cunțan. Cunoștințe vechi (schită) V. Pop Scrisoare (versuri) Z. Bârsan. Scrisori din București, G. Bogdan. Duica. — Excelente gravuri Tipuri din România Biruitori (versuri) I. U. Soricu. Din popor (versuri). Cronică, — cu aprecieri literare și culturale. Dări de seamă literare.

Revista Noastră, din „revista feministă“ a devenit foarte bărbătească, prețioasă și serioasă. (N. 4. din 1907 Febr. 15) cuprinde: Ajungerea lui Odiseu acasă,

de G. Coșbuc. Pe malul Ialomitei (amintiri) de M. Stroiescu. Tăietorul de lemne (versuri) G. Ranetti. Cronică medicală, (humorescă) Dr. Tarascon, Șarpele casei (comedie) V. Leonescu. Biruitorii (versuri) R. Rosetti. Vlaicu-Vodă de DI Davita (cronică dramatică) de N. Hodoș. Note din Macedonia, Laura Vaian. Mascagni în București (Cronică muzicală) Liviu Tempea. Notițe bibliografice de N. H.

Biserica Ortodoxă Română, XXX. 10. Ianuarie 1907 cuprinde: Chestiune de actualitate pentru clerici. Despre Românii din scrierea lui Daniil Filipid. Adevărurile cred. și dat. de a le apăra. Biserica în Franța Călătoria mea la sf. munte Athos, în Palestina și Egipt. Istoria bisericii Occidentale. Câteva cuvinte asupra catehumenatului. Scurte priviri istorice și dogmatice. Practica în biserica-ortodoxă. Felicitări de Anul-Nou. Observațiuni critice asupra Istoriei Bisericești alui Eusebiu. Evangelia sau viața și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos. Bibliografie. Donațiuni.

Sezătoarea Săteanului IX. (1907): Un an nou. O privire peste munți, de G. Coșbuc. Naționalismul viitorului. Rolul instr. militare în școlile prim. General Iannescu. Țărani nostri, V. M. Kogălniceanu. Armân mine, Român tine (poezie), Șt. Teju. Două soiuri de viață, de Cameniță Străinul, I. Stroe. Întâmplări din Macedonia. Felurite. Glasul obidiților. Diverse.

Foiaia Școlastică IX. 5: Istoria naturală în școlile populare, Dr. A. Chețianu. Modul de extirpare al vițului, I. Pompu Demnitătea numelui învățătoresc, N. Lugojanu. De-ale Reuniunii. Omul și higiana. Diverse.

Statul, Biserica și Școala, un capitol din marele op. premiat de universitatea din Budapesta. Drepturile și datorințele familiei, bisericii și statului pe terenul instrucțiunii și educațiunii, de *Sarmaságh Géza*, traducere de I. N. Pop, cu o prefață de dr. E. Dăianu, protopop. Retipărire din Răvașul. Cluj, 1806. pag. 120. — Cartea aceasta cuprinde și capitole ca acesta: „Statul sub titlul lății naționalității și a limbei naționale, nu are drept la monopolul școlar“.

A apărut în tipografia noastră și se află de vânzare următoarele cărți:

„**Limba maghiară**“ partea primă în ediția II-a de I. Groșorean și I. Moldovan prețul unui ex. 50 fileri.

„**A doua carte de cetire**“ pentru elevii școlilor pop. de I. Groșorean și consoții ed. IV-a, prețul unui ex. 40 fil.

Concurs.

Neprezentându-se recurenți cu cvalificația de clasa primă, prescrisă în § 17 al Regulamentului pentru parohii din anul 1906, prin aceasta se escrie concurs din nou pentru parohia vacantă **Pobda**, (protoprezviteratul Timișorii) (prin trecerea la penzie a preotului Ioan Savu), cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“. De astădată se admit să competeze și recurenți cu cvalificația din alineatul al 2-lea, al §-lui acum amintit, adecă cu cvalificația pentru parohii de **cl. a doua**.

Beneficiul parohial se compune din folosirea unei sesiuni parohiale, ștola și birul uzuat, cari computeate la olaltă asigură venitul prescris pentru parohii de cl.

primă. Alesul, cât timp va fi în viață preotul Ioan Savu, va avea să răspundă în rate trei luni ori lunare anticipative, la mâinile protoprezviterului tractual, cvota anulă de 400 (patrusute) coroane la ce se angajează și obligă material și moral prin acest concurs, iar un an după moartea acestuia, jumătate din această cvotă. Sarcinile publice și contribuțiile diecezane precum și birul protoprezviteral va avea să le suporte alesul. Alesul e obligat să locuiască zece ani în casa bisericeii și va răspunde epitropiei chiriei anuală 100 cor.

Recursele ajustate cu documentele prescise pentru parohii de cl. II. sunt a se trimite la P. On. Oficiu protoprezviteral al Timișorii. Recurenții cu observarea §-lui 20 vor avea să se prezinte în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea rituală și omiletică.

Dat din ședința comitetului parohial, ținută în Pobda la 11/24 Februarie 1907.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezviterului: *Dr. Tr. Putici.*

—□—

2-3

Pentru parohia de **clasa III-a Cusiș**, din protopopiatul Vașcău, devenită vacantă prin moartea preotului Gavriil Iodnariu, în urma ordinului Venerabilului Consistor' din Oradea-mare de sub Nr. 179/7 B. 1D07, se escrie concurs cu termen de alegere pe **25 Martie** v. „ziua Bunei vestiri“ a. c.

Emolumentele sunt: Pământ parohial de șapte cubule, două cimiteru cu venit de cor. 77-20 fil.; câte una coroană de fiecare număr de casă, la olaltă 120 cor. apoi ștolele indatinat, computeate în 43 coroane și întregirea dela stat pentru preoții cu 8 clase 485 cor. 66 fil., pentru preoții sub 8 clase 685 cor. 66 fil.

Cei ce doresc a reflecta la aceasta parohie sunt poftiți a-și trimite rugările lor, ajustate conform §-lui 19 din Regulamentul pentru parohii, adresate comitetului parohial, subsemnatului în Segyest p. u. Rieny până opt zile înainte de alegere, iar în vre-o Duminică ori sârbătoare să se prezenteze la s. biserică spre a-și arăta dexteritatea n tipic și oratorie precum și în cântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopes.

—□—

2-3

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cotate, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin această să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloțanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult de comun — chiar și în timp de iarnă — pe cântălcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii toamna și iarnă întreagă, până la deplina dezvoltare a primăverii, suferă mai mult de mănăcările păduchilor, prin care mănăcările sunt reținuți porcii și vitele în îngrășare și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea romului și a diferitelor licheruri. Cine voințe a prepară rum și licheruri bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Pentru prepararea rachiului de prune iarăși 40 fil.

Thee foarte ieftină și bună. 1 pachet 20 fil.

Sirop de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg 1 cor. 20 fil.

Unsoare contra mânilor și picioarelor înghețate 70 fil.

Esență contra bătăturilor, (ochi de găină) 70 fil.

Toate aceste se capătă la:

— **Cornel Demeter**, apotecar în Szászváros. —

„Janus“

„institut de asigurare mutuală pe viață în Viena“

s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,

este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață“

— pentru Austro-Ungaria. —

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentalul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

— Premii eftine. Condiții de asigurare favorabile. —

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duiel și sinucidere după 5 ani.

Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000.000 cor. | **Averea institutului 31.000.000 cor.**

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă:

==== **Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric.** =====

Lerchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).

(43)

Supliment la „Biserica și Școală” Nr. 8.

Predică *)

(Nunta din Cana Galileii).

Motto: Ioan II. 1—11. A
3-a zi s'a făcut nuntă în
Cana Galileii.

Iubiți Creștini!

În Cana Galileii s'a întâlnit poporul cu Iisus Hristos. Așadar nu numai în Nain îl vedem pe Hristos în mijlocul poporului, unde înviează din morți pe fiul unei mueri văduve; nu numai pe bolnavi îi cercetează Iisus ca după credința lor să le dea vindecare; nu numai pe cei păcătoși îi muștră Iisus Dumnezeu pentru răința lor ca să-i întoarcă la adevărata credință în Dumnezeu dar El s'a dus și la o nuntă, bucurându-se cu întreg norodul la acea nuntă. Dar pe când Domnul Hristos consimte cu omul în bucuriile lui, tot atunci se îngrijește de (grijile) neajunsurile omului din casă, îl ajută pe om spre a-i arăta, că și viața din casa omului o știe și o voiește Domnul Hristos să-o binecuvinte. Domnul Hristos aduce în casa omului încă și pace și binecuvântare; din pricina aceasta voiesc azi să vă vorbesc voauă despre Hristos Dumnezeu, care e păzitorul nostru în tot locul, și care și azi și în totdeauna poate preface apa în vin, numai să voiască.

I

Domnul Hristos binecuvântă acel legământ, ca și pe cei din casă să-i adune la un loc, iar legământul lor să-l prefacă în legământul iubirei și a păcii. Hristos cu învățaceii săi încă au fost chemați la acea nuntă, prin ce pe cei din casă i-a umplut o putere nouă, căci inimile lor curate le-a umplut de Duhul sfânt prefăcându-le în legământul sfânt al păcii.

Aceasta nici azi nu e altcum, căci Hristos și azi e patronul casei, care pe cei din casă îi binecuvântă cu legământul iubirei, care pentruce slăbește în atâtea case, când căsenii la olaltă locues, trăesc se hrănesc, la olaltă muncesc? Au doar cu gândul și sufletul stau departe unul de altul; au doară când se întâlnesc nu se uită unul la altul, sau dacă se și uită, privirea li-i de tot rece? Pentru-ce răcește așa de grabă iubirea în inimile multor căsătoriti, cari în sfânta biserică înaintea altarului, naintea lui Dumnezeu și a oamenilor au făgăduit unul altuia credință până la moarte? Pentru-ce țin de greutate dintre cei căsătoriti așa de mulți acest sfânt legământ și jurământ? Așa, că mulți dintre bărbați și blastămă ziua și ceasul în care astfel au zis cătră aceea cu care s'a

logodit: *lasă fie atât mâna cât și inima ta a mea; așa și muerea cu durere și plină de lacrimi gândește spre ceasul, când buzele îi tremurau zicând: a ta sunt până la moarte și dincolo de mormânt.*

Iar răspunsul la aceste ușor îl vom afla, că Hristos nu e în mijlocul unora ca acestora. Căci sunt căsătoriti, unde pe inimi nimic altă nu le-a împreunat, decât focul nestâns și natural al iubirei, sau calculul rece al înțelepciunii lumesti; sunt, apoi și unde pe inimi nimic altă nu le împreună, decât legea, puterea datinei, sau comuniunea interesului. Așa e aceasta! Aceia, cari fac legământ între ei fără a cere darul lui Dumnezeu peste ei, acolo iubiților viața conjugală, — pe care ei o au privit de adevărata fericire pământească, dacă nu azi, mâne, — se preface în chin în adevărata tortură infernală.

Pentru aceea, dacă azi ar fi între noi vr'o păreche, de logodiți, la aceea i-aș ruga, că la cununia lor să cheme pe Iisus. Mirelui i-aș zice: în casa ta să nu duci așa mireasă, la acăreia frumsețe trupească, la acăreia bunuri pământești nu se aliează bogăția cea mai mare, bogăția sufletească, care este frica și iubirea adevărată cătră legea lui Hristos; căci cine nu e cu credință cătră Dumnezeu, nu e nici cătră bărbatul său, iar aceea mure, care nu iubeste pe Dumnezeu, nu are credință adevărată, nici cătră bărbatul ei. Dar nici voi fetelor să nu vă dați soartea vieții voastre în mâinile acelor bărbați, naintea cărora nu e sfântă credință și rugăciunea voastră cătră Dumnezeu.

Dacă ar fi aci între voi căsătoriti nefericite și pe aceia i-aș ruga, ca pe Domnul Hristos să-l cheme; și dacă în căsătoriile voastre nu ați fi chemat darul lui Dumnezeu peste voi, dacă până acum ați trăit fără a cere ajutorul său peste voi, până nu e târziu îl rugați pe Dumnezeu în rugăciunile voastre, ca auzindu-vă plânsoarea voastră să vă sfințească inimile, alun-gând din casele voastre pisma, ura și Duhul neputinței. Căci unde e Dumnezeu de față, acolo e și pacea și iubirea; iar cei ce iubesc pe Dumnezeu aceia nu se sfădesc, ci trăesc în pace și iubire.

(Va urma.)

CRONICA.

În chestia Mangra-Bunea, cu satisfacție constatăm, că după o violentă lovire „din înălțimea sanctuarului științei”, în chestia figurii istorice alui Sava II Brancovici, a început a se potoli focul prea democraticilor expresiuni, deci o întoarcere la urbanitate s'a ivit deja; căci, în definitiv, fiecare om își are dreptul său la idealurile și credințele sale, iar bruscarea, nu caracterizează pe cei adăpostiti în „sanctuarul științei”. Aceasta se simte din o scrisoare a d-lui Bunea, cătră celalalt ziar local român.

*) Notă: E în us la noi, ca învățatorul să cânte cu elevii la Crăciun sau la Anul nou sub împărțirea anaferei cântarea: Mare nuntă s'a făcut în Cana Galileii. Autorul.

Intransigența Patriarhului. „Românului dela Pind“ i-se scrie din Salonic: Prea Sfântul Patriarh din Fanar nu s'a mulțumit ca să desmintă prin organul „Eclesiastihi Alithia“ că nici o concesiune nu se poate face Aromânilor, ci a trimis și o circulară confidențială Mitropoliților din Macedonia, prin care îi invită să dea cea mai formală desmintire svonorilor răspândite, cumcă Patriarhul ar consimți să cedeze în chestiunea bisericească a Aromânilor. „Nici un sfinte Dumnezeu nu voi permite să se citească românește, zice Patriarhul, cât timp eu voi ocupa scaunul Chrisostonilor“.

Concertul și serata etnografică din Budapesta. Tinerimea română din Budapesta aranjază sub patronajul domnilor Dr. Alexandru Mocsonyi, Dr. Iosif Gall, George Pop de Băsești, George Serb și Dr. I. Mihali, concert și serată etnografică cu concursul doamnelor Lucia Cosma și Veturia Triteanu, al domnișoarelor Valeria Papp, Virginia Gall și al domnilor Dr. Tiberiu Brediceanu, Vasilie Drumar și Dr. Leonida Domide în favorul Societății „Petru Maior“, Sâmbătă în 9 Martie st. n. 1901 în sala dela „Hotel Royal“.

O foaie de 123 ani, care și-a sistat apariția. Foaia garmană „Hermanstädter Zeitung“, unită cu „Siebenbürger Boten“, care de 123 ani apără zilnic în Sibiiu, și-a sistat acum apariția, din cauza grevei culegătorilor tipografi din Sibiiu.

Alegere de învățător. În comuna Fadimac în 28 Ian., (10 Febr.) 1907 ținându-se alegere de învățător, a fost ales cu totalitatea voturilor tânărul Andreu B. Andraș.

Dăruiri pentru biserică. În scopul renovării interne a bisericii parohiale din Pauliș au binevoit a contribui următorii preestimați donatori: Dnele Livia Mladin născ. Budai, Ida Roxin născ. Mladin, (Pauliș) Dnii George Mladin (Șilindia) Adrian Bogdan, (Pauliș) Winkler I. (Arad) Vasile Iotca, (Lipova) Dra. Aurora Mladin (Pauliș) câte 10 cor. Drele Hortenzia Mladin (Curtici) Gabriela Brădean, (M. Radna) câte 5 cor. Dl Vasilie Dârlea, (Șilindia) 3 cor. Dle Livia Mladin, Silvia Ispravnic, (Curtici) Veturia Laza, (Galsă) Silva Comloșan, (Șilindia) Viorica și Anuța Burdan, (Sinitea) Dl George Feier (Boroșineu) Dșle Mărioara Crișan, (Seleuș), Hortenzia Mihulin (Cicir), Mărioara Vașadi (Tămașda), D-nii Adrian Popescu, Cornel Popescu, (Nădab), N. N. (Pauliș), N. N. (Curtici), Elena Zarie, Maria Putici (Pauliș), Sigismund Budai (Nădab). Aurel Mladin (Șilindia) câte 2 cor. Vas. Barna (Pauliș) 4 cor. Șmicat (M. Radna) 1 cor. Dim. Luca, Fr. Socodoran, Andrei Șcherer, L. Vigh (Pauliș) Hortenzia Rădnean, M. Lucuța (Șiria), Cornelia Balint (Sinitea), Un gr. cat. câte 1 cor. La olaltă 132 cor.

Exprim atât preestimaților generoși donatori cât și prea stim. d-șoare colectantă Aurora Mladin respectuoase și profund simțite mulțumiri. Dumnezeu să le răsplătească înmiit jertfele aduse! În numele comunei parohiale gr. or. rom. Pauliș: Cornel Popesau, preot.

Dar pentru biserică. O credincioasă a bisericii noastre ortodoxe cu numele Măriuța Luminos, odinioară locuitoare în Fadimac, iar de prezent locuitoare în Lugoș, din dragoste creștinească și din iubire cătră s-ta noastră biserică, a dăruit pe seama s-tei bisericii gr. or. rom. din Fadimac un rând întreg de ornate foarte frumoase pentru serviciul s-tei liturgii, în preț de 120 coroane, pe sârbătoarea Nașterii Domnului Hristos. Rog pe bunul Dumnezeu ca această jertfă să i-o primească întru ertarea păcatelor și să-i lungească încă frul vieții și să-i răsplătească aceasta bună și deamnă de laudăafaptă din darurile sale cele bogate.

Tot cu ocaziunea sârbătorilor nașterii Domnului mai mulți credincioși din comuna Fadimac la îndemnul

și inițiativa preotului local au contribuit cu 89 cor. și 90 fileri pentru cumpărarea unui clopot nou la s-ta biserică din Fadimac Dumnezeu să răsplătească jertfa din darurile sale cele bogate. Servească aceste fapte bune spre lauda lor și spre pilda altor credincioși. Cu stimă Alexandru Popovici preot gr. or. rom.

A apărut în tipografia noastră și se află de vânzare următoarele cărți:

„**Limba maghiară**“ partea primă în ediția II-a de I. Groșorean și I. Moldovan prețul unui ex. 50 fileri.

„**A doua carte de cetire**“ pentru elevii școalelor pop. de I. Groșorean și consoții ed. IV-a prețul unui ex. 40 fil.

Cronică bibliografică.

Viata Românească (Iasi) II. 1. Cuprind un foarte prețios și vast material, anume: I. Al. Brătescu-Vonestei, Contravenție (schită). O. Carp, La mormântul Anu (versuri). V. Cioflec, De-acasă... A. Phidippide, Specialistul român. Cornelia din Moldova, Toamna, Pe lună Stele (versuri). D. D. Pătrășcanu, Din amintirile lui Constatin Casian. Ana Conta-Kernbach, Batra, Singurătate (versuri). C. Stere, Patru zile în Ardeal. Dim. Ramura, La utrenie (versuri). Mihail Sadoveanu, Casa veche (schită). G. Ibraileanu, Ioan Al. Brătescu-Voinescu (studiu critic), G. Tofan, Teatrul în Bucovina. S. Secula, Școala elementară și școala confesională. G. Raneti, Cronice bucureștene (versuri hazlii). Izabela Sadoveanu-Evan, Arta națională. L. col. Sc. Panaitescu. C. S. *Piemont românesc?* I. G. Duca, Criza religioasă în Franța. G. I. Polemica. — Recenzii multe și prețioase. Revista Revistelor, bogată. — Mișcarea intelectuală. Bibliografie.

Țara Noastră I. 6. Limba românească, de I. Lupas. Scrioare cătră țărani. Chipuri: Regele și Regina României. Cioban cu turma. Știri. *Țara Noastră* nr. 7 cuprinde: Din păcatele noastre de O Goga. Ce să mâncăm? Cântecul lui Dăian, de G. Tulbure. Cântec din popor. Asigurarea vitelor. Sfaturi economice (Despre pășune). Snoavă. Știri. Un chip (la război).

Cânturea înaltă sufletul. Dela librăria editoară B. Zeidner din Brașov primim o croșură cu acest titlu și cu protreistul d-lui George Dima director de muzică în Brașov 24 p.g. Extras din Catalogul librăriei B. Zeidner, 32 pag. Prețul gratis.

Buletinul armatei și marinei (anul III/XVIII. Nr. 1. a. 1907) ocolul presei militare internaționale, redactat de un comitet de ofșeri din toate armele, sub direcțiunea de onoare a domnului general Gr. Crăiniceanu, director: colonel adjutant Istrati Ioan (București Str. Berzii 39).

Primind acest număr de revistă militară din România, ne facem datoria de a-l anunța, relevând cu această ocaziune, că și pe acest teren în statul nostru se fac mari progrese, menite a înaltă nivelul cultural.

Cuprinsul numărului din chestiune este acesta: Note militare, de gen. Crăiniceanu. Serbarea de jumătate veac dela intrarea M. S. R. în armată. O privire asupra trecutului. Instrucții asupra tragerii în Japonia. Ofșeri germani, trimiși de M. Sa împăratul Germaniei pentru a felicita pe M. S. R. cu ocazia împlinirii de 50 ani a intrării în armată (cu ilustrație). *Hrana soldatului român.* Sub-marinul și marinele mici. Pentru obuzierul nu poate deveni singura armă de foc a artileriei de câmp. Noile tunuri de câmp. Modificările aduse la trăsurile de pontonieri ale armatei Austro-

Ungare. Uniforma, etc. Frumoase ilustrațiuni pe hârtia fină a revistei.

Candela XVI. 2: Dr. V. Tarnavski, Geneza (introducere și comentariu). Dr. V. Georgiu, *Viata și activitatea Sf. Apostol Pavel*. N. Cotos, Regulele pe larg ale celui întru Sf. păr. nostru Vasile arh. Cesareei Capadochiei, după întrebări și răspunsuri. Dr. E. Voitschi, Istoria și literatura moralei creștine. (Partea rutenă). Comunicări, Cazuri pastorale. Cronică Bibliografică.

Biblioteca teatrală ne trimite următoarele publicațiuni, datorite d-lui Rădulescu-Niger:

Păcală argat, comedie în 2 tablouri, Prețul 40 fil. Povestea Vorbei, piesă într'un act. 50 fil. Talpa iadului, comedie în 2 acte. 40 fil. Păcatele lui Gânju (piesă în trei tablouri). 50 fil. De pe urma beției, comedie în 2 acte. 40 fil. Editoara acestor cărți este *Tipografia Ciurecu Brașov*.

Junimea Literară a tinereții române din Bucovina anul IV nr. 2. cuprinde următorul prețios material: Rezeșii (poezie) de V. Huțan. Movila lui Hurmuzachi de pe Rârâu, T. V. Stefaneli. Ruga (versuri) V. Loichiță. Legenda omului cu creierul de aur. V. V. Din fabulele înțeleptului Suenmân, Dr. O. Isopescu, Sonet Leandru. *Arta română*, I. Veslovski. *Chestiunea țărănească*, G. Tofan. Mezina, V. Huțan. Darul de sărbători al Sămănătorului. Dări de seamă, V. Simiganoschi. Cronică. Bibliografie.

Revista Generală a Învățământului (București) II-7. Sp. Haret, Militarizarea școalelor. El. M. D. *Economia domestică* în școlile noastre de fete. N. Bănescu, cum se fac numirile în învățământul nostru secundar. V. Niculescu, Societăți școlare mutuale. El. I. Rădulescu Școala normală din Sevres. R. G. Proiectul reformei învățământului superior. Idei și fapte din Franța, Germania și România. Cronică. Cărți și Reviste.

Albina X. 19. I. Kalinderu. Vincentie Babeș (cuvântare la Academie). M. Sadoveanu. Mănăstirea Seca Sofia Nădejde, Caută proști! Locuința. Serbare culturală. — I. Popescu, Negrii la animale. St. N. Cine a descoperit America? V. S. Moga, Lucrările agricole în Februarie. S. Legături pe sub pământ între Dunăre și Rin. Starea agricolă. Informațiuni. Sfaturi. Ilustrațiuni

Foia Școlastică IX. 4: Revista noastră, de Marian Sasu. Ceva în atențiunea mamelor române (dizertație), I. Isac. Modul de extirparea vițului, furtului, minciunii, invidiei, beției. Demnitatea numelui învățătoresc, Omul și igiena. Adunarea desp. Roșia-m. Congresul corpului didactic din România, din care reproducem:

„În secțiunea învățătorilor s'a discutat asupra psihologiei copilului (Stolieriu-Baia (Suceava), asupra educației civice și a învățământului civic în școala primară Mrejeriu-Zorleni (Tutova); s'a arătat nepotrivirea conținutului cărților oficiale de cetire cu cunoștințele și nevoile sateanului și s'a cerut desființarea monopolului de D. Faur-Măicânești (R.-Sărat); s'a propus de cătră D. Căpriță, învățător din Viziriu (Brăila) și s'a admis de Congres punerea semnelor de ietrebare și exclamare la începutul propozițiilor“ (? Intr. Red.)

Revista Teologică I. 2 cuprinde: Anul bisericesc în dezvoltarea sa istorică, Gr. Fletosu. Religiunea primordială și originea abligiunei, Dr. N. Bălan. Apostolia Dr. G. Ciuhandu. Pastoralele mitropolitului Șaguna, Gh. Tulbure. Predică, despre trufie, I. Teculescu. Diverse.

Informațiuni. Mișcarea literară prețioasă, prin aprecierea operelor de specialitate. Tipicul cultului religios. Întrebări și răspunsuri, în afaceri bisericești.

Recomandăm cu toată insistența această revistă prețioasă, putem zice indispensabilă, slujitorilor altărilor, chemați a nu întârzia în goana vieții, dela indeletnicirile misiunii pastorale și superioare religioase.

Cărți noi. *Colecțiune de cântece poporane*, pe note în 2, 3 și 4 voci, pentru elevii școlii elementare (partea III) de N. Stoicovici. Pr. 1. 0 cor.

Gramatica germană teoretică și practică pentru uzul școalelor medii de Dr. Ioan Bunea. Pr. 3.60 cor.

Amândouă aceste cărți au apărut în editura Ciurecu, Brașov.

Natura, escelenta revistă de popularizarea științelor, (a. II. Nr. 5 [nr. 4 nu l'am primit]) are următorul cuprins: O excursiune la suprafața Lunii, de N. Coculescu. Luțala, I. Ionescu. Palmierii, V. Anastasiu Plumbul. Dr. I. Popovici. Inima pământului, C. Anestiu Curiozități de pe alte lumi, I. Corbu. Notițe. (Abonament pe an [10 n-re] 5 lei. Anul I. broșat 6 lei Adresa: București [România] Str. Scaune 33).

Concurs.

Neprezentându-se recurenți cu ecalificația de clasa primă, prescrisă în § 17 al Regulamentului pentru parohii din anul 1906, prin aceasta se escrie concurs din nou pentru parohia vacantă **Pobda**, (protoprezviteratul Timișorii) (prin trecerea la penzie a preotului Ioan Savu), cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“. De astădată se admit să competeze și recurenți cu ecalificația din alineatul al 2-lea, al §-lui acum amintit, adevă cu ecalificația pentru parohii de **cl. a doua**.

Beneficiul parohial se compune din folosirea unei sesiuni parohiale, ștola și birul uzuat, cari compute la olaltă asigură venitul prescris pentru parohii de cl. primă. Alesul, cât timp va fi în viață preotul Ioan Savu, va avea să răspundă în rate trei lunare ori lunare anticipative, la mâinile protoprezviterului tractual, cvota anulă de 400 (patrusute) coroane la ce se angajează și obligă material și moral prin acest concurs, iar un an după moartea acestuia, jumătate din această cvotă. Sarcinile publice și contribuiri dieceze precum și birul protoprezviteral va avea să le supoarte alesul. Alesul e obligat să locuiască zece ani în casa bisericeii și va răspunde epitropiei chiria anuală 100 cor.

Recursele ajustate cu documentele prescrise pentru parohii de cl. II. sunt a se trimite la P. On. Oficiu protoprezviteral al Timișorii. Recurenții cu observarea §-lui 20 vor avea să se prezinte în sfânta biserică spre a-și arată dexteritatea rituală și omiletică.

Dat din ședința comitetului parohial, ținută în Pobda la 11/24 Februarie 1907.

Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezviterului: *Dr. Tr. Putici.*

—□—

1-3

Pentru parohia de **clasa III-a Cusiș**, din protopopiatul Vașcău, devenită vacantă prin moartea preotului Gavriil odnariu, în urma ordinului Venerabilului Consistor din Oradea-mare de sub Nr. 179/7 B. 1D07, se escrie concurs cu termin de alegere pe **25 Martie** v. „ziua Bunei vestiri“ a. c.

Emolumentele sunt: Pământ parohial de șapte cubule, două cimiterie cu venit de cor. 77-20 fil.; câte una coroană de fiecare număr de casă, la oaltă 120 cor. apoi stolele îndatinate, computeate în 43 coroane și întregirea dela stat pentru preoții cu 8 clase 485 cor. 66 fil., pentru preoții sub 8 clase 685 cor. 66 fil.

Cei ce doresc a reflectă la aceasta parohie sunt poftiți a-și trimite rugărilor lor, ajustate conform §-lui 19 din Regulamentul pentru parohii, adresate comitetului parohial, subsemnatului în Segyest p. u. Rieny până opt zile înainte de alegere, iar în vre-o Duminică ori sărbătoare să se prezenteze la s. biserică spre a-și arăta dexteritatea n tipic și oratorie precum și în cântare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. protopopes. 1-3

Licitațiune minuendă.

Pe baza concluzului Ven. Consistor gr.-or. rom din Arad de ddtul 25 Mai 1906 v. Nr. 2793/906 prin aceasta se publică licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a școlii confesionale din **Monostor**, (Béga-Monostor) protoprezviteratul Beiușului, cu prețul de esclamare 5663 cor. 83 fil. pe ziua de **3/18 Martie** a. c. la orele 11 a. m. în localul școlii confesionale din loc.

Licitanți au se depună ca vadiu 10 % adecă 569 cor. în numărar sau în hârtie de valoare din prețul de esclamare.

Planul precum și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial gr. or. rom. din loc.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a angaja la lucru pe acel întreprinzător reflectând în care va avea mai multă încredere.

Întreprinzătorii nu au drept de a pretinde diurne viatic și spese de călătorie.

Contractul incheat pentru întreprinzători va fi valabil îndată după subscriere, iară pentru comuna bisericască numai după aprobarea Ven. Consistor.

Monostor (Béga-Monostor), la 1/14 Februarie 1907.

George Iancovici
preot gr.-or.

Iosif Popovici
preș. com. par.

3-3

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cotate, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin această să urcă valoarea — adecă prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult de comun — chiar și în timp de iarnă — pe cât altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii toamna și iarnă întreagă, până la deplina dezvoltare a primăverii, și fere mai mult de mănăcările păduchilor, prin care mănăcările sunt reținuți porcii și vitele în îngrășare și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i astfel în joc de a li-să ridică prețul, chiar perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea romului și a diferitelor licheruri. Cine vrea să prepară rum și licheruri bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Pentru prepararea rachiului de prune iarăși 40 fil.

Thee foarte ieftină și bună. 1 pachet 20 fil.

Sirop de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 litră 1 cor. 20 fil.

Unsoare contra mânilor și picioarelor înghețate 70 fil.

Esență contra bătăturilor, (ochi de găină) 70 fil.

Toate aceste se capătă la:

Cornel Demeter, apotecar în Szászváros.

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață”
pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Premii ieftine. Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duie și sinucidere după 5 ani.
Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000.000 cor. | Avera institutului 31.000.000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă:

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric.

Lerchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).